

བོད་ཡུངས་རྟེན་རྫས་བཤམས་མཛོད་ཁང་གིས་གཙོ་དོན་སྒྲིབ་གསའི་ལྷ་མང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་བྱེད་སྤྱི་ཐེལ་བ།

ལྷ་མའི་མཉམ་འདྲེས་རྒྱན་རྒྱུ་རྩེ་གནས་སུ་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཉི་ཅར། བོད་ཡུངས་རྟེན་རྫས་བཤམས་མཛོད་ཁང་གིས་ཀླུལ་སྤྱིའི་རྟེན་རྫས་བཤམས་མཛོད་ཁང་གི་ཉིན་མའི་གཙོ་དོན་ཏེ་རྟེན་རྫས་བཤམས་མཛོད་ཁང་གིས་སྒྲིབ་གསེ་དང་ཞིབ་འཇུག་ལ་གཞིལ་བ་ཞེས་པའི་གཙོ་དོན་ལ་དམིགས་ནས་ལྷ་མང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་བྱེད་སྤྱི་ཐེལ་བ་རེད།

 2021ལོར། རང་སྤྱོད་ཡུངས་རིག་དངོས་རུས་ཀྱི་ཐད་ཀའི་འགྲིཊ་འོག་རིག་གནས་དངོས་མང་བཤམས་སྟོན་གྱི་རིག་གནས་གསར་གཏོད་ཆོང་འདུས་སྐབས་དང་པོ་བདེ་ཐྲག་ངར་གཉེར་བ་དེ་བོད་ཡུངས་རྟེན་རྫས་བཤམས་མཛོད་ཁང་གི་སྤྱིས་རྟེེ་བྱེད་སྤྱོར་གྱུར་བ་དང་། འདི་ལོ་བོད་ཡུངས་རྟེན་རྫས་བཤམས་མཛོད་ཁང་གིས་ཡུངས་ནད་ཁུལ་གྱི་རིག་གནས་དངོས་མང་བཤམས་སྟོན་ཆོན་པ་དང་རིག་གནས་ཁེལས་11ག་དང་དངས་ནས་

 རིག་གནས་དངོས་མང་བཤམས་སྟོན་རིག་གནས་གསར་གཏོད་ཆོང་འདུས་སྐབས་གསུམ་པ་གཉེར་བ་དང་། བྱེད་སྤྱོའི་ནད་དོ་འབག་ལ་ཆོན་ཆི་བྱུག་པ་དང་བོད་ཀྱི་མིག་མངས་སོགས་རིག་གནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྤྱི་ཆ་ཆོང་སྒྲིལ་བ་རེད། ཡུལ་དངོས་སུ་བག་ཆུ་དང་། བོད་ཀྱི་དངོས་མང་བཤམས་སྟོན་གྱི་གསར་གཏོད་བརྗེ་ཁུབ་རྩས་འགྲོད་འགན་བསྐར་ཆེན་མོའི་འབྲེམས་སྟོན་བྱས་པ་དང་། འགན་བསྐར་ཆེན་མོར་ཡུངས་བྱི་ནད་གི་ཞིང་ཆོན་དང་གྲོང་ཁྱིར་24ནས་ཡོང་བའི་རྩས་འགྲོད་པ་217ཀྱི་འགན་ཞུགས་བཅམས་ཆོས་270འབྱོར་ཞིང་། དེ་ཐངས་སུལ་ལུང་བཅམས་ཆོས་40འདེམས་སྒྲིག་བྱས་ནས་འབྲེམས་སྟོན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། གསར་གཏོད་འབྲེམས་སྟོན་དང་རིག་གནས་གསར་གཏོད་ཆོང་འདུས་གཉེས་མཉམ་འདྲེས་གང་ལེེེ་བྱས་ནས་འབྲེམས་སྟོན་བྱས་པའི་བཅམས་ཆོས་དེ་རྩུ་ཆལ་འབྲེམས་སྟོན་བྱེད་སའི་འགན་

 སའི་མཛེས་རྒྱན་ཡང་བྱས་ཏེ་ཡུལ་སྐྱོར་བས་རིག་གནས་གསར་གཏོད་སྟོན་རྫས་འདེམས་པ་དང་རྩས་མཚུངས་གིས་པ་སྤྱི་མཆོམས་བཞག་ནས་རྒྱ་ཆལ་གྱི་ཉམས་འབྱུར་ཚུང་ཆོར་སྤབ་པ་བྱ་རྒྱ་རེད། བོད་རྟེན་རྫས་བཤམས་མཛོད་ཁང་གི་ཀོན་ཀྱང་གཞིན་པ་དང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ལས་མི་པ་མངས་ལོར་བྱས། བོད་ཡུངས་རྟེན་རྫས་བཤམས་མཛོད་ཁང་སོགས་རིག་གནས་དངོས་མང་བཤམས་སྟོན་ཆོན་པས་ལས་ཁུངས་དང་། ཁེལས། རྟེ་ཁུལ་སོགས་སུ་བྱེད་སྤྱོར་བ་དང་རིམ་པ་སྤུ་མཐུད་སྒྲིལ་ནས་རྟེན་རྫས་བཤམས་མཛོད་ཁང་གི་སྤྱི་ཆོགས་ལ་སྒྲིབ་གསེ་དང་སྤྱི་ཆོགས་ལ་ཞབས་འདེགས་ལུ་བའི་རུས་པ་དངོས་འབྲེལ་འདོན་སྒྲིལ་བྱས་ཏེ་ཉིན་བཞིན་ཆེ་རུ་འཕྱ་བའི་མི་དཔངས་མང་ཆོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་བསམ་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་རྒྱ་ན་ཆད་མེད་པར་སྐོར་རྒྱ་ལོད་ཅེས་བཤད། (བསྟན་རྟོར་ཀྱིས་རྒྱུར་ལྷས་བྱས་)

གྲངས་འཛིན་གྱིས་ལས་རིགས་མང་པོར་རྩས་སྒྲིད་གྱི་ཡི་གསུམ་བྱ་སྒྲིད་འཆར་གཞི་འགོ་རྒྱགས་པའི་མཛད་སྤྱི་ལྷ་མང་འཆོགས་པ།

(**པར་རྩིས་དང་པོར་མཐུད་**) ཐོན་སྐྱེད་རུས་ཤུགས་གསར་པ་སྒྲིད་སྤིང་བྱེད་པར་གྲངས་གཞིའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོའི་རུས་ལྷན་གྱི་རུས་པ་སྒྲིད་པ་དང་ཁ་འབྲལ་ཐབས་མེད། གྲངས་འཛིན་གྱིས་ལས་རིགས་མང་པོར་རུས་སྒྲིད་གྱི་ཡི་གསུམ་བྱ་སྒྲིད་འཆར་གཞིས་རྒྱལ་ནད་གི་ཤུགས་ཅན་སྤྱོབ་སྤྱིང་དང་སྤོའི་ཡི་གངས་འཛིན་དང་རིགས་གཅིག་མཉམ་ཅན་བོད་རུ་བསྐྱོད་པའི་བྱེད་སྤྱོར་བ་དང་རིམ་པ་དང་བྱང་འབྲེལ་གྱི་གྲངས་འཛིན་སྤྱིང་ཁུལ་དུ་བསྐྱོད་པ་སོགས་བྱེད་སྤྱོར་བ་དང་རིམ་པ་སྒྲིལ་བ་བརྒྱུད་གྲངས་འཛིན་ཅན་གྱི་ལག་ཆལ་ཁེལ་སུ་བསྐྱོད་པར་སྒྲིལ་འདྲིད་གཏོང་བ་དང་ཁེལས་གྲངས་འཛིན་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་རྒྱུར་ལ་རྟོགས་རམ་བྱེད་པ་དང་། མིག་སར། ཐོན་ལས་གྲངས་འཛིན་ཅན་དུ་འབྱུར་བར་བ་བྱ་རྟེ་བཟོ་ལས་ཅན་གསར་པར་སྒྲིལ་འདྲིད་གཏོང་བར་དེས་པར་དུ་བཙོན་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་འགག་སྡེའི་འགྲན་ལམ་ལྷ་དུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། བོད་ཀྱི་རྒྱ་བཟང་ལས་རིགས་མཐུན་ཆོགས་ཀྱི་ལས་དོན་མི་རྣེ་སྤྱོད་ཏེ་ཉལ། གྲངས་འཛིན་གྱིས་ལས་རིགས་མང་པོར་རུས་སྒྲིད་གྱི་ཡི་གསུམ་བྱ་སྒྲིད་འཆར་གཞི་ལག་བསྐར་བྱས་རྫས་བོད་ཀྱི་རྒྱ་བཟང་དང་སྤུ་མའི་རྒྱ་བཟང་

 བོད་ནས་ཐོན་ཏེ་འཛམ་སྤིང་དུ་བསྐྱོད་རྒྱར་ཕན་སོགས་ཡོད་ཅེས་བཤད། མཛོད་སྤྱིའི་སོག་གྲངས་འཛིན་གྱིས་ལས་རིགས་མང་པོར་རུས་སྒྲིད་གྱི་རིགས་གཅིག་མཉམས་ཅན་གྱིས་གཙོ་དོན་གཏན་བཤད་སོགས་ཀྱི་བྱེད་སྤྱོ་སྒྲིལ་བ་བརྒྱུད་སྤུ་མ་གོང་ཁྱིར་དང་ཡུངས་ཡོངས་ཀྱི་ལས་རིགས་ཁག་རིག་རུས་ཅན་གྱི་རྒྱུར་བཀོད་དང་གྲངས་འཛིན་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་རྒྱུར་མཁྱེགས་སུ་གཏོང་རྒྱར་སྒྲིལ་འདྲིད་བཏང་ནས་ཁེལ་སུ་གཏོང་རྒྱར་སྒྲིལ་འདྲིད་བཏང་ནས་ཁེལ་སུ་མཐོང་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་མདོན་འབྱུར་ཡོང་བར་བ་བྱ་རྟེད། བོད་རང་སྤྱོད་ཡུངས་དུ་སྒྲིལ་མཐུན་ཆོགས་ཀྱི་དུང་ཆེ་གཞིན་པ་མང་མེད་མེད་གིས། ང་ཆོས་གྲངས་འཛིན་གྱིས་ལས་རིགས་མང་པོར་རུས་སྒྲིད་གྱི་ཡི་གསུམ་བྱ་སྒྲིད་འཆར་གཞིའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་ལས་རིགས་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་། ལས་རིགས་དབར་སྒྲིལ་རེས། ལས་རིགས་ཀྱི་བྱེད་སྤྱོ་ལས་རིགས་ཁྱབ་གདལ། ཤེས་ལྷན་མི་རྣམ་གསོ་སྤྱོད་། ཆོད་གཞི་བཟོ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་བརྒྱུད་སྤུ་མར་གྲངས་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱམ་པ་བཏོད་ནས་སྤུ་མར་ས་གནས་འདི་ག་ཅན་གྱི་ལས་རིགས་ཤེས་ལྷན་མི་

 སྤའི་དཔུང་ཁག་ཁག་གཅིག་གསོ་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་ཞིབ་འཇུག་གི་གྲུབ་འབྲས་ཁག་གཅིག་ཆགས་པ་དང་ཐོན་ལས་ཁག་གཅིག་གི་འབྲེལ་མཐུད་ལ་སྒྲིལ་འདྲིད་བཏང་སོག་སྤུ་མ་གོང་ཁྱིར་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་འབྱུད་ལ་གཞིའི་ལག་ཆལ་བེད་སྤྱོད་དང་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོད་རྒྱ་ན་ཆད་མེད་པར་མཐོ་རུ་གཏོང་རྒྱ་དེ་རེད་ཅེས་བཤད། ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་གཞིགས་ན། སྤུ་གསུམ་བྱ་སྒྲིད་འཆར་གཞིའི་ནད་སྤྱིད་གཞུང་གི་མཆུབ་ཁྱིད་དང་ཁྱིམ་འདི་གཙོ་བྱིད་བྱང་འབྲེལ་བྱ་རྒྱ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ནས་རིམ་པ་མཐོ་བའི་ཆེད་ལས་ཀྱི་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤོར་གྱི་བྱ་ཐབས་བརྒྱུད་G5དང་། སྤྱིན་ཅིས། གཞི་གྲངས་ཆེ་གས་སོགས་ཐོན་གསར་པའི་ཆ་འཕྲིན་ལག་ཆལ་གྱིས་ལས་རིགས་རྩ་ཆོགས་ལ་རུས་པ་སྒྲིད་པར་སྒྲིལ་འདྲིད་མཁྱེགས་སུ་བཏང་ནས་རང་སྤྱོད་མ་གྱི་ཐོན་ལས་སྤུ་མ་ཆོད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ་དང་། མ་གནས་དཔའ་རུ་གཏོང་བ། བན་འབྲས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་ལ་རམ་འདེགས་བྱ་རྒྱ་དང་། མཐོ་གསར་གྲངས་འཛིན་ཐོན་ལས་དང་སྤེལ་རྒྱ་ན་གྱི་བྱིལ་ལྷན་ཆའི་ཐོན་ལས་མཉམ་འདྲེས་གཏིང་ཟབ་བྱ་རྒྱར་སྒྲིལ་འདྲིད་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་པ་རེད། (བསྟན་རྟོར་ཀྱིས་རྒྱུར་ལྷས་བྱས་)

རང་སྤྱོད་གི་ཡུལ་སྐྱོར་པར་ལེན་སྤྱིམ་ར་འབྲུག་དུ་བྱིན་ནས་སྤུ་མའི་རིག་གནས་ཡུལ་སྐྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ལ་གསོན་ཤུགས་གསར་པ་བསྐྱར་བ།

ལྷ་མའི་མཉམ་འདྲེས་རྒྱན་རྒྱུ་རྩེ་གནས་སུ་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཉི་ཅར། བོད་ཡུངས་རྟེན་རྫས་བཤམས་མཛོད་ཁང་གི་ཉིན་མའི་གཙོ་དོན་ཏེ་རྟེན་རྫས་བཤམས་མཛོད་ཁང་གིས་སྒྲིབ་གསེ་དང་ཞིབ་འཇུག་ལ་གཞིལ་བ་ཞེས་པའི་གཙོ་དོན་ལ་དམིགས་ནས་ལྷ་མང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་བྱེད་སྤྱི་ཐེལ་བ་རེད།

 བར་སྐོར་ཁྱིམ་གཞུང་དུ་བསྐྱོད་སྐབས་གང་སར་ཡུལ་སྐྱོར་པར་ལེན་ཆོང་ཁང་ཆེ་རྒྱང་མང་པོ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་སྤང་ལམ་གང་དུ་ཡང་བོད་ཀྱི་ལྷན་ཆས་ལྷན་པའི་ཡུལ་སྐྱོར་བ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད། གསར་འགྲོད་པ་སྐབས་བསྟན་གྱིས་ཡུལ་སྐྱོར་པར་ལེན་ཆོང་ཁང་ཞིག་ཏུ་སྐྱོད་སྐབས་འབྲུག་ཆ་དོད་པའི་རྩས་པ་ཞིག་འབྱུར། ཆོང་ཁང་ནད་ས་གནས་ཁག་ནས་ཡོང་བའི་ཡུལ་སྐྱོར་བས་ཁིངས་ཡོད་པ་དང་ལས་དོན་

 མི་རྣམས་གོ་རིམ་ལྷན་པའི་སྤོ་ནས་སྤུ་མ་སྤོན་ལ་ཞབས་འདེགས་ལུ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་ལྷན་ཆས་གདམ་ག་བྱས་ནས་བཟོ་དབྱིབས་རྩས་འགྲོད་དང་། དེ་ནས་པར་ལེན་བཀོད་སྒྲིག་བཅས་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་ཆོང་མའི་སོག་ནས་ཡུལ་སྐྱོར་པར་ལེན་གྱི་དམིགས་བསལ་ཡོད་དབང་འོས་གྲུགས་མདོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡུལ་སྐྱོར་པར་ཁང་དའི་པར་ལེན་པ་ལན་པོ་ཡིས་ད་ཆ་ཡུལ་སྐྱོར་གྱི་མཐོ་སྐབས་དུས་སྐབས་ཡིན་པ་དང་ཆོང་ཁང་ནད་ལྷན་ཆས་སོགས་མར་གཏོང་བ་དང་། མཛོས་སྒྲིས། པར་ལེན་ཆོང་ཁང་ཆེ་རྒྱང་མང་པོ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་ཉིན་ལྷར་ཁུར་མཐར་ཡང་རྒྱ་ཡོད། གསར་འགྲོད་པ་སྐབས་བསྟན་གྱིས་ཡུལ་སྐྱོར་པར་ལེན་ཆོང་ཁང་ཞིག་ཏུ་སྐྱོད་སྐབས་འབྲུག་ཆ་དོད་པའི་རྩས་པ་ཞིག་འབྱུར། ཆོང་ཁང་ནད་ས་གནས་ཁག་ནས་ཡོང་བའི་ཡུལ་སྐྱོར་བས་ཁིངས་ཡོད་པ་དང་ལས་དོན་

 སྤུ་སྤྱབས་པས་སྤུ་མའི་མཛེས་སྤྱོད་ས་ཁུལ་མང་ཞིང་ཁྱིམ་ར་ཡག་པོ་ཡོད་ལ་ཡོང་འབབ་ཀྱང་ཡག་པོ་ཡོད་པས་ང་ཆོར་ཡུན་རིང་སུ་མཐུད་སྐབ་རྒྱའི་ཡོད་ཆོས་ཡོད། ང་ཆོའི་ཆོང་ཁང་ནད་གི་རྒྱ་ལོས་ནི་སྤུ་མའི་སྤེལ་རྒྱ་ན་གོན་པོ་ལེན་པ་དང་དཔལ་ཁེ་བཟང་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ས་གནས་དེ་གའི་རིག་གནས་དེལ་བསྐྱགས་ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་བཤད། ཡུལ་སྐྱོར་པར་ལེན་གྱིས་ཡུལ་སྐྱོར་པར་མཛོས་སྤུག་ལྷན་པའི་སྐྱོད་ཅིག་མ་ཟིན་ཐོར་བཀོད་ཡོད་པ་མ་ཟེད། ཁྱོད་ཀྱི་མཛོས་སྤྱོད་ས་དར་སྤྱི་ཆོར་གྱི་རིག་གནས་སྤར་ཚུལ་རྩ་ཆོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྤོལ་ཡོད་པ་དང་ཉིན་ལྷར་ཁུར་མཐར་ཡང་སྤུ་མ་སྤོན་20ལ་སྤེ་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་སྤུ་མ་སྤོན་གྱིས་ཉིན་7ཀྱི་སྤོན་ལ་ཁ་ཆད་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ལན་པའོ་ཡིས་ང་ཆོས་རྒྱ་3པ་ནས་བཟུང་རྒྱ་ན་གཏན་གྱི་ལས་གཉེར་བྱེད་པ་དང་སྤུ་མ་ཁྱོར་ཁང་པོ་ཐོབ་པ་མ་ཟེད། (རྒྱལ་པ་ཆེ་རིང་གིས་རྒྱུར་ལྷས་བྱས་)

གཤོ་ཡིའུ་ཆའེ་དང་འཛིག་རྟེན་འཕུར་སྒྲིད་འཆར་འགོད་རྩས་འགོད་ཆོགས་པའི་སྤྱི་བྱུབ་གཞིན་པ་སུན་པིན་དང་བཅས་པ་བཞུགས་མོལ་གནང་བ།

(**པར་རྩིས་དང་པོར་མཐུད་**) གོད་ལྷན་དང་གྲོང་ཁྱིང་སྤྱིད་གཞུང་གིས་ཞབས་ལུ་ཆེ་གའི་ས་གནས་དང་མ་འཛོག་ལས་གཉེར་ཆེ་གའི་ས་གནས་གཏོད་རྒྱར་གཞིལ་ནས་ཁེལ་སུ་ལ་ཞབས་ལུ་སྤུ་མ་ལེགས་མཐོ་འདོན་བྱས་ཏེ་སྤུ་མར་ཁེལ་འཕེལ་རྒྱས་སྤོབས་ཆོང་འཕྲོ་རྒྱར་རྟོགས་རམ་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་རེད།

 གཤོ་ཡིའུ་ཆའེ་ཡིས་འཛིག་རྟེན་འཕུར་སྒྲིད་འཆར་འགོད་རྩས་འགོད་ཆོགས་པ་ཆོད་ཡོད་ཀྱང་མེས་སྤུ་མར་ལ་རོ་13རིང་ལས་དོན་གཏིང་ཟབ་བསྐྱབས་ནས་སྤུ་རྫོེས་སུ་སྤུ་མའི་མང་ཆོགས་རིག་གནས་ཡུས་ཆལ་སྤེ་གནས་དང་། ཡུངས་ཡིག་ཆགས་ཁང་། བོད་ཡུངས་འབྲི་གལག་རྟེན་རྫས་བཤམས་མཛོད་ཁང་སོགས་ཀྱི་འཆར་འགོད་རྩས་འགོད་ནད་ཞུགས་པས། རྩས་འགོད་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་གཞི་བཟོད་མང་པོ་ཐོབ་པ་མ་ཟེད། གཞི་

 གཅིག་ཅན་གྱི་རྩམ་གྲངས་དོད་མ་དང་བོད་སྤྱོད་ཁྱིང་ཉམས་སྤྱོད་སུན་སུམ་ཆོགས་པོ་ཡོད་པ་དང་ཤེས་ལྷན་མི་རྣེ་དང་ལག་ཆལ་ཐད་སྤོབས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ལྷན་ཡོད། ཕྱོགས་གཉེས་པོས་འབྲེལ་མཐུད་སྤེལ་རེས་སུར་བས་གཏིང་ཟབ་དུ་གཏོང་བ་དང་གྲོང་ཁྱིར་འཇུགས་སྤུན་སོགས་ཁྱབ་ཁོངས་ལ་འཇུགས་སྤུན་སོགས་ཡོད་ས་ནས་དམིགས་ལས་གཏིང་ཟབ་དུ་བཏང་ནས་སྤུ་མའི་སྤུ་མ་ཆོད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྤོབས་ཤུགས་དང་རུས་པ་རྒྱ་ན་ཆད་མེད་པར་འདོན་རྒྱའི་རེ་བ་ཡོད་ཅེས་ནན་གསུངས་གནང་བ་རེད།

 སུན་པིན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་འཕུར་སྒྲིད་འཆར་འགོད་ར